

Nr 196.

Av herr **Olsson** i Kullenbergstorp, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående granskning genom statsrevisionen utav vissa monopolistiska företag av statsfinansiell betydelse.

Omfattningen av det område, som statsrevisorernas verksamhet omfattar, bestämmes, som bekant, till sina huvuddrag i R. F. § 107: 3 och R. O. § 72. Enligt dessa grundlagsstadganden hava statsrevisorerna till uppgift att granska statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning.

Under statsrevisorernas granskning falla alltså icke sådana varupolitiska företag av statsfinansiell betydelse, vilka tillskapats genom statens åtgärd, men icke drivas av staten. Bland sådana monopol må här nämnas Vin- och Spritcentralen samt Tobaksmonopolet.

Förvaltningen av dylika monopol är emellertid ur allmän synpunkt av stort intresse. Av det sätt, varpå denna förvaltning handhaves, påverkas i hög grad storleken av de inkomster, som från dessa monopol tillföras statskassan. Då de monopol, varom här är fråga, tillkommit genom direkta åtgärder från statens sida, föreligger vidare tydligen häri en särskild anledning till att det allmänna kontrollerar det sätt, varpå dessa monopol gent emot allmänheten utöva den ekonomiska maktställning, som blivit dem tilldelad.

En dylik ekonomisk granskning synes lämpligast bära anförtros åt statsrevisorerna. Givetvis skulle dessa härvid liksom vid sin granskning av statsverket, »utan att så vitt omständigheterna medgiva förbigå detaljerna, huvudsakligen granska dispositionerna, förvaltningen och resultaten på det hela».

Ett ytterligare skäl att tillerkänna statsrevisorerna den utvidgade befogenhet, som här angivits, synes ligga däri, att härigenom helt säkert skulle beredas dem möjlighet att erhålla fullständigare belysning över

vissa delar av det område, som redan enligt gällande bestämmelser är underkastat deras granskning.

Med stöd av vad jag sålunda anfört, får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville för riksdagen framlägga förslag till sådana ändrade bestämmelser för statsrevisionen, att dess granskning må komma att omfatta även sådana monopolistiska företag av statsfinansiell betydelse, vilka tillskapats genom statens direkta åtgärd, även om de icke drivas av staten.

Stockholm den 20 februari 1922.

Olof Olsson,
Kullenbergstorp.
